

Izbaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejmana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
3/4 " . . . 10 "

Za Nemčijo K 10.00. — Za Ameriko in inozemstvo K 20. — Posamične številke stanejo 10 vin. „SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriškem in Gradšćanskem“ in dvakrat v letu: „Vozni red železnic, parnikov in poštnih zvez“. Na naročilu brez dopolne naročnine se ne oziramo.

SOČA

*Vse za narod, svobodo in napredek! — Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. na desno.

Upravništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni. Naročnino in oglasi je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 88. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Škof in kaplan.

Bogata, neznansko bogata je katoliška cerkev! Sama si je prisvojila pri podjarjenju kmetov mnogo pojedelskega sveta, ali si ga je dala dati po posvetnih sovladajočih mogotcih, ki so si podvrgli kmeta in njegovo zemljo, pridobila si je venkanska bogatstva tudi po upravi verstva od bogatinov in največ od revežev, ki so si hoteli pridobiti priporočilo duhovnika pri Bogu, sodečem žive in mrtve. Kat. duhovnik se je rad udajal vabi, da vsaki med posvetno fevdalno gospodo; postaja je zraven bogat, kakor posvetnjaške »gospodske narave« na fevdalni kmetiji in da zveže bogatstvo svoje zemlje in ljudi-delavcev na nji ter svoje sobrate s fevdalnim sistemom, je vpeljal celibat, da se ne more razkosati, zgubiti to bogatstvo in je posamezni duhovnik trdo zvezan s tem sistemom in cerkvi. Vsak župnik je tak »majoratni gospod« manjšega, škof pa »majoratni gospod« velikega fevdalnega premoženja. So škofi, ki imajo pol do celega milijona dohodkov na leto. Kat. cerkev še trdno drži to premoženje iz fevdalne dobe srednjega veka in je danes glavni reprezentant fevdalitete v našem gospodarstvu, ki je fevdaliteto posvetnih fevdalcev vsaj v tem uničila, da je vzelo tlačana tej gospodi, ki pa tudi še uniči fideikomis, zvezanost velikih posestev te gospode. Tedaj neha tudi gospodarska fevdaliteta kat. cerkve, Zemljo bo isti lastnik, ki jo bo sam obdelaval, veleposestva so obojena na smrt. Ali kat. škofje in višji duhovniki drugih veroizpovedanj dobivajo iz tega nepremakljivega premoženja in iz dotacij v denarnih vrednostih velike dohodke. Škofom še državna oblast potrjuje naslov »knezov« in to so tudi v gmotnem oziru glede velikosti premoženjskih sil. — Nekoč, tam v daljnem srednjem veku so bili škofje knezi tudi v tem, da so kaj vračali iz premoženjskih sil svojih fideikomisov svojim tlačanom. — Reklo se je: »noblesse oblige« in marsikateri cerkveni knez je imel v svojem spremstvu umetnike, imel na sv. in dvo-ru večje talente vseh vrst, preskrbel jim je bogato preživljenje. Doli na Hrvaškem je živel nedavno neki dr. Juraj Strossmayer. Res je imel velikanske dohodke kot škof v Djakovem. Ali bil je res knez, še na mali slovenski svet je prišel njegov denar in pomagal zbuhati mrtvilo naroda na tej zemlji. In mož ni vprašal, ali pride njegov denar židu ali kristjani v dobro. Bil je ta Strossmayer v vsakem oziru človek čez navadno mero in razumljivo je, da taka narava jemlje razvoj človeka z višjega stališča, kakor človek, ki ne vidi dalje, kakor sega njegov nos. — Naj si je človek nasprotnik kat. duhovništvu, ali celo sovražnik, pred Strossmayerjem snamem klobuk. Sicer so njegovi dohodki prihajali po večjem iz kmetov nekdanj s silo vzete premoženja, kakor je bilo vse fevdalno premoženje in ni Bog si ga vidi tako velika velika velika ali sra. ako se dala kaj tega premoženja potomcem in pravnim: ali ker se smatra to premoženje kot legalno pridobljeno, je prav lepo, ako je posamezni knez darežljiv in ako produktivno v tem premoženjem ravna posebno v tem oziru, da odpira pot naukov, »obrazbe revnim mladim ljudem, da skrbi tudi za razvoj umetnosti, literature naroda, med katerim živi. Ame-

rikanski milijardarji, ki so večinoma iznikli iz revnih delavcev, kažejo, kako se ima v tem oziru ravnati z velikim premoženjem; večina kulturnih ustanov v Ameriki je izšla iz njihovih rok.

Spominjam se kakega slov. duhovnika, ki je bil v majhnem svojem premoženjskem razmerju tak knez. V mačem, revnem kmečkem narodu, kakor je naš slovenski, kateremu je bila državna oblast s svojimi velikanskimi gmotnimi silami vedno mačeha, je treba pomagati mlademu, revnemu človeku na noge, da ga glad ne zatrje, predno doseže svoj življenjski smoter. Treba je delavcev v vseh panogah gospodarstva, duševnosti, in sam za-se skrbiš, ako skrbiš za dobro delavstvo in ureditev gospodarstva, duševnosti svojega naroda, ki brez dobrih delavcev ni mogoča. Ali ni veselje, gledati, kako se razvija kak lep talent, kako iskri v njem, ko spoznava svet in človeka na njem in ko si dela osnutke, kako bi on urejeval to vse okoli sebe! Ali ni veliko veselje, ako kak Simon Gregorčič zapiše: Soči, ali: Človeka nikar, a! Ojki in ako kak človek more reči, da je z njim ravnal kedaj ljubeznjivo, mu olajšal pot skozi življenje, mu vsaj vzmogočal boljše gmotno izhajanje! —

Iz manjših skupin ljudi nastaja država, in narava je razvila razne jezike, narode. Ta manjša skupina in zemlja, na kateri človek živi, je kaj posebnega za vsakega rojaka. Delaj se kozmopolita kolikor hočeš, pojdi v tujino in zaslišiš tam domačo pesem ali jezik svojega naroda pa hodi naprej, če moreš, da ne bi poslušal, govoril z rojakom v tujini! V tem je naravna sila, tej smo podvrženi vsi. In biti preskrbljen s stalnim velikim dohodkom, biti voditelj kakega dela, biti višji dostojanstvenik v svetu, kateri ima še pododovan respekt pred dostojanstvi, kaj lepšega bi mogel želeti, nego biti dober prijatelj mlajšim rojakom, posebno, ako isti ravno tako revni gmotnih sil začnejo svojo pot v dosego naukov, omike, kakor jo je kak tak dostojanstvenik nekoč sam začel in hodil! — Narava porojava različne duševne zmožnosti. Bog je človeka ustvaril, božja volja je vse; zakaj je dal gospod Bog Simonu Gregorčiču, Antonu Aškercu na Slovenskem duševne zmožnosti, kakoršne sta ravno ta dva razvijala v življenju, to človek, ako ti niso vseč, vprašaj gospoda Boga, ali bile so v teh dveh možeh. — Kaj bi bil še lepšega izgojil kak Strossmayer iz teh dveh višjih slovenskih talentov!

V izgoji zdajšnji učitelji individualizirajo. Izgoja večjega talenta je lahka, pa tudi prav težavna, ker se ta ne da utesnjevati v kako duševno smer, katera mu ni pogodi. Pameten kat. duhovnik uvideva, da tudi verstva umirajo in umrejo, da se nova razvijajo, pameten kat. duhovnik mora priznati, da naravne sile vladajo svet in da je vse stvar naravnega razvoja ter da se ti razvoji ne dajo zadrževati na dolgo. In znak večjega talenta je, da sluti naprej več ali manj te razvoje. V tem obstaja vse delovanje in vpliv večjih talentov, genijev. Isti ne stvarjajo razvoj, le vidijo jih naprej, to je »gospodov lastni duh, kar se zove časa duh.« In v tem oziru je tudi pesnik tak človek. Kaj more on za to, da marsikatero razmerje, kako prikazen v človeškem življenju drugače pojmuje, kakor navaden človek: »nos numerus sumus et fruges consumere nati.« pameten starejši človek ga ne

bo klel zaradi tega in pameten mož bo sodeloval v izgoji tudi takega človeka, dasi mu ni všeč na njem to in ono. Vso mladino je treba gledati z ljubeznijo; ista gre naprej, prihodnosti nasproti. In je vsa ljubka; saj ne moreš udariti trdo, ako ti kaj ni všeč na njej. Udariš kako žrebe, ko skoči kam na stran? —

Izgoja mladine stane tudi gmotnih stroškov. In Slovenci smo še le 60 let svobodni kmetje in imamo količkaj kaj prida meščanstva in drugega delavstva še le prav kratak čas. Večja premoženja naše posvetne fevdalne gospode so šla, niso prišla dosti v prid sedanjim rodovom. Bogataš pri nas je bil kat. duhovnik po svojem fevdalno vezanem premoženju. — »Noblesse oblige.« —

Škof Pogačar, Wolf, pri teh malo postoj, cenjeni bralec, potem pa idi dalje in premišluj, kaj še lepšega bi bilo rosilo na slov. zemljo iz delovanja Simona Gregorčiča, Aškercu, ako bi ju gledalo pametno, radoljubno, milo oko kakega slov. kneza-duhovnika. Gregorčič je bil mehak. Kaj je bilo treba to mehko ljubo bitje s trdo roko prijemati! Bog nam je pričel: Sloventstvo ni imelo in nima škofa, ki bi bil tolike vrednosti za ves narod, kakor ta veliki lirik Simon Gregorčič, ki nam je podal najlepši brevir za lajke, katerega pesnika lahko postavljamo na stran večjim trikom drugih narodov. In štajerski ožji rojak Anton Aškerc, katerega smo spremlili 12. t. m. k počitku v Ljubljani, visoko stoji glede talenta in koristnosti nad vsemi lavantinskimi doseganji škofi in tudi nad Simonskem. Kaj je bilo treba ravnati z njim, kakor bi bil kako duševno revče, dobro za to, da molitve opravlja za bolno živino proti plačilu 20 krajcarjev! — Kaj je v zdajšnjem času tudi najbogatejši posvetnjak ali duhovnik-knez; kdo se mu še klanja, ki se je šolal in pridobil kaj omike! — Kaj pa šteje, če si tak človek sam domišljuje kaj visokega! — Simona Gregorčiča so prelepe posvetnjaki, njegovi ožji goriški rojaki spremili do groba. Tam, kjer je zavila cesta proti pesnikovemu rojstnemu kraju, so vstavili mrtvaški voz in velik pevski zbor je zapel Gregorčičevo: »Nazaj v planinski raj!« Preljubka ideja to in prijatelj, muzikalen rojak, ki je dosti petja slišal po svetu in je sam dober pevec, mi je pravil, da še nikdar ni slišal peti tako krasno, tako gniljivo, kakor te pevce. Peli so z rosnimi očmi in z ljubeznijo do genija naroda, katerega vse bogatstvo so njegovi genijalni ljudje. In peli so inteligentni dotičnega manjšega kroga in spremljali ga taki, ki znajo misliti.

In stal sem 12. t. m. pred »Narodnim domom« v Ljubljani. Velika množica ljudi je stala tu. In zadonel je mogočno koral, ki so ga pelji ljubljanski pevci pred krsto, ki je hranila truplo večjega slov. talenta-duhovnika in peli tako krasno, tako ljubo, kakor se je še redko peło v Ljubljani, ki slov. zaradi dobrih slov. pevcev. In ob grobu. — ali smo že slišali tako lepo, močstveno peti prekrasno pesem: Usmil' se nas, Gospod! Oba ta dva pesnika-duhovnika so spremili posvetnjaki-rojaki h grobu in tako veličastnem številu in tako ljubo, lepo, kakor še nikdar ni bil pokapan kak škof na Slovenskem. In ta dva velika dobrotnika Slovenstvu sta bila v mladih letih odgnana v svet, v katerem jima teološke študije niso nič rabile v pridobitvi vsakdanjega kruha, v katerem tudi ni dosti kruha za literata, ker je drugi človek na njem po večjem še revež.

Dr. Miha Napotnik, lavantinski škof v Mariboru in nekdanj visoki predstojnik tega Aškercu, talenta ubogega Slovenstva na Štajerskem, tako so ravnali posvetni Slovenci na Kranjskem, posveten mož Iv. Hribar pa mu je preskrbel, ko je prišel kot kaplan ubog iz Tvojih rok v Ljubljano, gmotno podlago, na kateri je mogel izhajati, da ni gladova! — Knez in škof in kaplan Aškerc! — Slovenci na Štajerskem pa se zahvalite vsaj v duhu Iv. Hribarju za to, kar bi morali storiti Vi.

Dr. Slanc.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Solkanu priredi javno tombolo dne 16. t. m. ob 4. popoldne pred A. Mozetičovo gostilno v Solkanu. Činkvina 100 K, tombola 200 K. Po tomboli bo ples s prosto zabavo in šaljivo pošto na dvorišču g. A. Mozetiča. Kartele se prodajajo po 40 v v raznih narodnih trgovinah v Solkanu in drugod. — Odbor.

1 K moški podružnici C. M. D. v Gorici je daroval g. Jos. Kuhar v Gorici v odgovor na nesramno gonjo proti naši prekornisti družbi v »Prim. listu«.

Iz Prvačine. — Tukajšnja Sokolska godba (oddelek Peršič) je pristopila k Prvaški podružnici Dr. C. M. kot redni član.

Vsem Ciril Metodovim podružnicam in družbenim prijateljem! — Družba sv. Cirila in Metoda je sestavila ravnokar bilanco za leto 1911. Družbenih dohodkov je bilo brez volil in prehodnih zneskov leta 1911 179.973 K 85, leta 1910 225.865 K 59, družbeni dohodki zmanjšali so se torej za 45.891 K 74.

Družbeni stroški naraščajo od dne do dne, prispevki pa se zmanjšujejo, kajti skoraj vsaki mesec pokaže se zdaten primanjkljaj.

Družbeno vodstvo proti vse podružnica, da vse do sedaj nabrane in neposlanske zneske, bodisi članarine, darove, prispevke iz nabiravnikov itd. dopošljejo vodstveni blagajni.

Tudi prijatelji družbe naj se spomnijo naše šolske družbe, ter naj po svojih močeh dopošljejo kak dar. Vsak znesek bode dobro došel.

Iz Kanala. — Dne 26. maja t. l. to je na binkoštni praznik je priredila Ciril-Methodova podružnica v Kanalu jako zanimiv varijete s sodelovanjem Verdeljskega Sokola, kateri je vse točke vsprejeda izborno rešil in nudil občinstvu obilo zanimive zabave. Hvala mu! Nabralo se je z vstopnicami k variete in prosti zabavi 9790 K. Po odbitih troških v znesku 81'80 K je preostanka 16'10 K, katerega se vpošlje Ciril Metodovi družbi v Ljubljano.

Povodom volitve župana g. Križničar in gg. podžupanov dne 4. junija t. l. se je nabralo na izletu celega občinskega zastopa kanalskega v Podmelec za Ciril-Methodovo družbo 35'20 kron, za dijaško kuhinjo pa 15 kron. Iskrena hvala naprednim odbornikom in prijateljem prekorniste C. M. družbe in dijaške kuhinje. Na čvkanje in zavijanje po goriških klerikalnih časopisih ne damo piškovega oreha, kajti ta kolesa nekam čudno in zelo disharmonično cvilijo. da je Joj! Resnica je Bogu in ljudem ljuba.

Volilna pravica v mestno starešinstvo v Gorici.

Mestni Statut iz leta 1850, deloma popolnjen po deželni zakon iz l. 1868., določa sledeče glede volitev: Po § 31. je volilec vsak avstrijski državljan stanujoč v mestnem okolju, a) ki plačuje najmanj 10 K 30 v neposrednega, cesarskega (to je brez vsake doklade) davka od posesti ali obrti v mestnem okolju ali pa najmanj 16 K 80 v kakke druge (osebne) dohodnine; b) pravi, stalno ali začasno upokojeni državni deželni in mestni uradniki; c) častniki stalne vojske (kolikor dopuščajo vojaški predpisi); d) duhovniki, ki vršijo samostojno posle župnika v občini; e) doktorji domačih visokih šol; f) nastavljeni redni učitelji, profesorji in predstojniki na javnih, od države, dežele ali občine vzdrževanih šolah. Volilne pravice pa nimajo osebe, ki so pod varuštvom ali kuratelo, v ubožni oskrbi, poslji in osebe, ki dobivajo dnevno ali tedensko plačo. Voliti ne morejo osebe, ki so bile obsojene na kazni, ki provzročijo izgubo političnih pravic.

Po § 35. se dele volilci v tri volilne razrede. V prvi razred spadajo vsi volilci z najmanj 126 K neposrednega davka. Drugi razred obsega volilce z 42—126 (izvzetih) neposrednega davka in občane navedene pod b-f v § 31. Vsi ostali volilci tvorijo tretji volilni razred.

Opomba: Očetu oziroma soprogu se prištejejo tudi neposredni davki, katere plačujejo mladoletni otroci ali soproga od svojega premoženja. S temi prištejimi davčnimi zneski zamore priti volilec le v višji volilni razred, nikakor pa ne vdobiti volilne pravice.

Imeniki so na vpogled v mestnem uradu vsak dan od 9.—12. dop. in 4.—6. pop., ob nedeljah od 9.—11. dop. Reklamacije je vložiti najkasneje do 23. t. m.

Vsak naj pazi tudi na nasprotnike, imajo-li volilno pravico ter so vpisani pravilno.

Potrebna pojasnila daje Narodni odbor vsak dan od 6—7 zvečer, ob nedeljah od 10.—11. dop. v ulici sv. Ivana št. 7.

DOPISI.

Iz komenskega okraja.

Komen, 11. junija 1912. Neizprosna smrt je zamahnila s svojo ledeno roko in pretrgala nit življenja gospodu Franu Peliconu, našemu pevovodji. Nenadoma nam ga je smrt ugrabila. Soboto jutro je bil je še med nami in že istega dne na večer so morali vdreti v njegovo stanovanje, kjer so ga našli v naslonjaču, v nezavesti — zadela ga je kap. Preminol je od nedelje na ponedeljek ponoči in danes smo ga spremili k zadnjemu, večnemu počitku.

Pokojni Pelicon je bil rojen v Gorici. Deška leta je preživel v Komnu. V prvih letih njegovega učiteljevanja je bil v Komnu. Pozneje je odšel v tržaško okolico. Zadnja njegova služba je bila pri Sv. Ivanu v Trstu. Tam je stopil v zasluženi pokoj in potem ni bilo mu več obstanka v mestu — spomin na brezskrbna deška leta privedel ga je zopet v Komen, med nas. A tu se ni vdal brezdelju — prevzel je vodstvo sokolskega pevskega mešanega zbora. Kakor povsod drugod, kjer je živel — tako je tudi pri nas izveščal naš pevski zbor do priznane izurjenosti. Komaj leto dni je bil med nami, a naš sokolski pevski zbor je nastopal pri raznih prireditvah pod njegovim vodstvom tako, da smo se divili. Zadnjikrat je vodil naš pevski zbor pred dobrimi tremi tedni pri veselici 19. maja. Občudovali smo na pokojnem Peliconu, kako mu z mladeniško ognjevitostjo zažareva sijaj njegovih resnih, energijo razodevajočih oči ob vsakem aplavzu. A že danes moramo pisati: bil je — ni ga več...

Kako je bil pokojnik obče priljubljen, je dokazal najjasneje današnji pogrebni izprevod. Od vseh krajev, kjer so osebno pokojnika poznali, so prihitali, da ga po-

spremijo na zadnji poti. Telovadno društvo »Sokol« v Komnu je razobesilo že dan pred pogrebom pri glavnem vhodu na telovadišče v znak žalovanja za svojim članom trobojnico na pol droga s črnim florom. Dan pogreba popoldne je stala ob mrtvaškem odru častna straža dveh Sokolov v najstrožjem »pozoru«, ki se je menjavala vsake pol ure. Čb prirodu duhovnika, ki je vodil cerkevno ceremonije, je dvignilo šest Sokolov krsto ter so jo prinesli iz stanovanja na cesto, kjer je zapel sokolski moški zbor žalostinko. Od tu se je vil impozanten pogrebni sprevod proti cerkvi. Krsto je nosilo šest Sokolov v kroju. Precej za krsto so šli sorodniki pokojnika, za temi korakala je četa dvajset Sokolov v kroju in zadaj se je vila velika množica občinstva. Pred cerkvijo se je vstavila četa Sokolov, ter je po končanem cerkvenem opravilu vstopila zopet v vrsto kakor prej. Od tu se je vil sprevod na pokopališče. Ko je odmolil duhovnik molitve za umrle, se je poslovil gospod Ferluga v ginljivem govoru od pokojnika. Iz razbeljene duše vrele so iskrene besede in v čuteča srca je segalo to ginljivo slovo. Steherno oko so orosile solze in kakor deca plaka! so možje ob odprtem grobu. Konečno so zapeli pevci še pesem »Na grobu«. Društvo »Sokol« in posebej še pevski zbor Sokolov položili so svojemu članu in pevovodji na grob krasne vence s trobojnim trakom. Bratje Sokoli! Odplaval je duh pokojnikov v večno nirvano... Bil je Sokol, navdušen Sokol! S tem je povedano vse, kaj smo zgubili z njegovo smrtjo. Spomin njegov naj nas krepi in bodri, da nadaljujemo započeto delo. Lahka mu naša zemlja in trajen mu bodi spomin!

Iz goriške okolice.

Iz Mirna. — V nedeljo se je vršil župni zlet v Mirni, ki se je v vsakem oziru prav dobro obnesel. Kako pa da ne, saj nam je še celo »Novi čas« z dne 7. t. m. delal reklamo, tako, da smo videli na veseličnem prostoru vse polno klerikalcev iz vseh krajev naše dežele! Hvala mu!

Veselje je zavladalo med našimi klerikali, ko so videli, kako se zbirajo na nebu črni oblaki. Izprositi so nam hoteli z molitvijo in kletvijo, da bi nam Bog poslal ploho dežja, da bi se večna masa občinstva razšla in nam odnesla gotov dobiček. Ali Bog jih ni uslišal. Povsod naokoli je deževalo, le v Mirnu ne, dasi je neki vrli »Orel« mile zaprosil: P... o čič — Bog daj dež! Vseeno tudi ta ni bil uslišan.

Iz Solkana. — O draginji se vedno čita, ali pri nas je ni, ker imamo tisočake na razpolago in upamo se plačati za eno njivo zemlje 30 tisoč kron in to za mrtve. Kje se je že kaj takega slišalo? Na polju je na razpolago po 2000 K njiva in bolj primeren prostor za pokopališče. Ureditelj na Goriščeki bi stala okoli 20 tisoč K, nakup zemlje 30 tisoč, skupaj 50 tisoč; ta mali prostor bi zadostoval k večjemu za 20 let, potem bi bilo treba iskati zopet drugi prostor, popolnoma na drugem kraju, ker tam bi se ne dalo več širiti! Treba bi bilo iti na polje; tam bi toliko ne stalo, ali gotovo 25000 K; tako bi imeli v 20 letih stroškov 75000 K. Če pa občina kupi sedaj 4 njive zemlje, jo stane okoli 3000 K, ureditev 17000, skupaj 25000 K. Tako bi se prihranilo v 20 letih celih 50000 K in občina bi bila preskrbljena. Naj se torej premisli, kaj se naj stori!

Gregorčičeva slavnost na Gradišču.

Gregorčičeva slavnost na Gradišču se bo vršila dne 23. t. j. pri vsakem vremenu. Za sodelovanje se je do sedaj prijavilo 9 pevskih zborov, med temi tudi »Pevsko in glasbeno društvo« iz Gorice, kateri zbor bo zapel Nedvedovo: Mešani zbor »Pod trto bivam zdaj«. Gotovo zvalbi ta zbor na Gradišče tudi iz Gorice in okolice ne le Gregorčičeve čestilce, ampak tudi vse prijatelje lepega petja.

Kdor je bil pri Gregorčičevem pogrebu v Gorici, mu je gotovo še v dobrem spominu, kako gungivo je zapel mešani zbor »Pevskega in glasbenega društva« gornjo pesem; očesa ni bilo, da bi ne bilo roselo ginljivosti in to krasno Gregorčičevo pesem boče isti zbor zopet ponovil pri odkritju spominske plošče Simonu Gregorčiču.

Slavnostni govornik gospod profesor dr. Fran Ilesič pretrga govor, zastor odpade plošči, topiči zagrne, godba zadoni, a pevski zbor boče zapel »Pod trto bivam zdaj«. To boče gotovo pri slavnosti najlepši moment in boče napravilo največji efekt. Poleg tega bodo pa tudi druga pevska društva tekmovala med seboj v proizvajanju lepih Gregorčičevih pesni. Lahko že danes rečemo, da bo ta slavnost ena izmed najlepših in pomenljivejših, kar se jih je v tem letu že priredilo in kar se jih še priredi. Nedvomno, da zvalbi lepa Gregorčičeva pesem, slavnostni govor prezasluznega gospoda profesorja dr. Frana Ilesiča, ginjiva pesem »Pod trto bivam zdaj« in sploh ubrani zbori narodnih društev 23. t. m. polno občinstva na prijazno Gradišče, tako da vsi skupno proslavimo blagopokojnega Simona Gregorčiča, največjega pesnika novejšega dobe. Društveni odbor se že skrbno pripravlja, da se zvrši slavnost v najlepšem redu, da odneso vsi gosti najlepše spomine iz Gregorčičeve slavnosti. Tudi po krčmah se boče točilo istega dne najboljši domači pridelek, odlikoval se pa boče gotovo črni brzamin. Sploh se boče skrbelo za dobro, točno in solidno postrežbo.

Podrobni dnevni red slavnosti se objavi v prihodnji številki »Soče«.

K mnogobrojni udeležbi že danes uljudno vabi odbor.

Za birmance

priporočna trdka:

HEDŽET & KORITNIK

Gorica, Vogal Corso Verdi in Via Scuole 5

svojo bogato zalogo

lepe svile, volne krema, batist, Panama, Pique, kakor tudi: Kamgarn, ševiot in sukno za obleke.

Vse to prodajava po zelo nizkih cenah.

Domače vesti.

Slovenci, Sokoli! Sedaj je prilika, da pokazate, koliko vam je na srečo Sokolstvo in napredek Slovanstva. Predvsem učitelstvo, ki je tako napredno, naša inteligenca, ki rada poučuje, zgrudite se na drugih, ki gredo po svobani v Kim, v Jeruzalem, letos na Dunaj! Nic obotavljanja, ne premišljevanja, kar more, naj gre. Boljše stoječa društva, vaša dolžnost je, da podpirate svoje dobre člane, predvsem telovadce tudi gmetno, da jim bo mogoče, iti v Prago. Tam se nauče marsikaj in se navdušijo pri veličastnih prizorih za nadaljno delo v domovini.

Irgovci, obrtniki, podjetniki in posestniki! Kdor hoče vdati, kako naj se dela, kako naj se gospodarji, kako so postali četi tako močni in zakaj smo mi vedno tako ubogi in zanemarjeni, naj se prepriča na živem vzgledu. V Pragi se naučite pravega Slovanstva, naprednega, z določeno nalogo, ne več zaničevanega, ampak z veliko kulturno mislijo, z veliko bodočnostjo. Tam tudi spoznate vrednost Sokolstva in njega ciljev.

Imenovanje šolskih nadzornikov. — Naučno ministerstvo je imenovalo okrajne šolske nadzornike za Goriško-Gradiščansko. Ti so: za Tolminski okraj Andrej Lasič, za Sežanski okraj Matej Kante, za Goriški okraj Jos. Pavlin, doslej c. kr. gimnazijski profesor v Gorici. Za gradiščanski okraj je imenovan R. Bettiol, za laške šole v Gorici in okraju A. Zurman.

Darovi za »Dijaško kuhinjo«. — Vinc. Komel, Mišček p. Dolenje pri Krminu, 1 K. — Napredni občinski zastop kanalski po volitvi župana dne 4. junija na izletu v Podmelcu darovali z geslom »Lačne nasititi« 15 K, (poslal Jos. Vales, prožni

mojster v Kanalu). — Mihael Kovačič v Podgradu 1 K. — Dr. Karol Podgornik, odvetnik v Gorici, 10 K. — Gašper Hvalič, špediter v Gorici, 2 K. — Na račun mesečnine je prišlo 6332 K. — Živelj darovali!

Naznanilo o začetku šolskega leta 1912-1913. na c. kr. gimnaziji v Gorici. — Vpisovanje učencev, nanovo stopajočih v prvi razred:

1. Vpisovalo se boče za prvi razred v nedeljo dne 30. junija, od 8 do 12 ure v gimnazijski ravnateljevi pisarni.

Tega dne naj učenci v spremstvu staršev ali njih namestnikov ali pa po pošti predložijo sledeča izkazila:

1.) krstni (ali rojstni) list, s katerim učenec dokaže, da je deseto leto že končal, ali da ga bo končal še v l. 1912.

2.) obiskovalno izpričevalo (šolsko naznanilo i. t. d.) kot dokaz doseganje ljudskošolske izobrazbe.

NB. Na prepozne prijave se ne bo oziralo.

Tisti stariši, ki nameravajo svoje slovo vpisati in dati izprašati šele v jesenskem roku, so prošeni, da to naznanilo ravnateljstvu ali pismeno ali ustno že do dne 15. julija.

II. Sprejemni izpiti vršili se bodo v petek dne 5. julija od 10. do 12. ure popoldne pismeno, od 3. ure dalje ustno.

NB. Učenci morajo priti točno ob povedani uri.

Opombe: 1.) Uspeh izpita se poveče istega dne.

2.) Prepovedano je istovrstni sprejemni izpit ponavljati bodisi na istem ali na drugem zavodu.

3.) Učenci, ki so bili v juliju sprejeti, naj se zglase šele 19. septembra pri slovesni otvoritveni maši.

III. Pri sprejemnem izpitu za prvi razred se zahteva:

1.) iz veroznanstva toliko znanja, kolikor si ga more učenec pridobiti v prvih štirih tečajih ljudske šole; 2.) v učnem jeziku: spretnost v čitanju in pisanju, znanje početnih nauk; iz oblikoslovja: spretnost v analizi prosto razširjenih stavkov, praktično znanje pravopisnih pravil; 3.) v računstvu: ležbanost v štirih osnovnih računskih načinih s celimi števili.

IV. Pristojbine: Vsak nanovo sprejeti učenec plača pri razredniku prvega šolskega dne, t. j. 20. septembra, sprejemnino 4 K 20 h, učnino 2 K 60 h in igralnino 1 K, skupaj 7 K 80 h.

Za narodni muzej so darovali: Gosp. Josip Balič, učitelj Vrh Sv. Mihaela, 26 dar. 1. Murko, Slovensko-Nemški Ročni besednik, v Gradci l. 1832. 2. Murko, Deutsch - Slovenisch Handwörterbuch, Gratz 1833. 3. Schematismo della unita Diocesi di Trieste e Capodistria od l. 1835.—1845. 4. Kratka Povest od bažje poti na Sveti Gari, v Vidmi 1843. 5. Ogleddalo kerščanskih čednosti, C. loyce l. 1856. 6. Programa del Istituto dei Sordomuti dell Litorale Austriaco in Gorizia iz l. 1857. 7. Jireček, Osterreichische Geschichte für das Volk. — Gospod Franc Povšič, profesor v Gorici, 2 bakrena denarja. — Gospod Franc Novak, brivec v Gorici, 1 rimski denar. — Gospod Avguštin Lestan, pismonoša v Gorici, 3 bakrene novce. — Gospod Friderik Maraz, šestnik Števerjan, 1 knjigo: Adaggi Turcheschi, Venezia l. 1688. Gospod Jožef Lovišček v Gorici, 1 bakren denar. Odbor.

Deželni zbor kranjski in deželne finance. — Tak je naslov brošuri, katero je izdal Fran pl. Šuklje, bivši kranjski deželni glavar. Bivši klerikalni dež. poslanec Mandelj je priobčil v »Vedi« spis, ki kaže, na kako nevarni poti se nahajajo finance Kranjske dežele, odkar gospodarijo klerikalci. Sedaj se je oglasil še Šuklje, ki pravi na 17. strani, da bo deficit za 1912 okoli 1,400,000 K. Tako se pomnoži plavajoči deželni dolg Kranjske na 3,000,000 K. Or pa je svaril že leta 1894: »Kvarnejšega nasveta ni, nego priporočati mali deželici, da se obremeni s plavajočim dolgam.« — Dr. Lampetu so taki spisi malo dobrodošli, zato se oglašja v »Slovenec«! Ali gospodarstvo klerikalcev je tako — to moramo pribiti — da se proti temu gospo-

Dober tek!

Zdrav želodec imamo in nimamo več bolečin ne tščenja v želodec, odkar rabimo Pellerjeve odvajalne rabarbara-kroglice z znamko »Elsa-kroglice«. Po izkušnji vam svetujemo, da jih poskusite; one odpravijo zapečenost in pospešujejo prebavo. 6 škatel franko 4 krono. Izdelovatelj samo lekarnar F. V. Feller, v Stubici, Elsa-trg št. 264 (Hrvatsko).

darstvu oglašajo možje iz S. L. S. same, in to takti, ki so dobro podučeni na to stran.

Samo vrli poslanci S. L. S. ne! — Neznosne so razmere, ki vladajo na izvoznem trgu v Gorici. Ponavljajo se jednake šikane vsako leto; naši okoličani trpijo škodo, klerikalni listi tudi pisarijo o teh neznosnih razmerah, toda potrebnih korakov proti tem razmeram pa kar nočejo storiti vrli zastopniki S. L. S. za katerim je ljudstvo, kakor čujemo dan na dan v njihovih glasilih. Po papirju ropotajo, da bi pa šli k svojim laškim zaveznikom, s katerimi živijo v taki lepi slogi v deželnem zboru ter delajo tako v korist dežele, z njimi, posredujevati v prid našim okoličanskim kmetom-trpinom, tega pa ne! »Prisnočehlec« pravi sedaj, da če se župan ne zmeni za neznosne razmere in pritožbe z izvoznega trga, naj stori potrebne korake pa okrajno glavarstvo. Torej sedaj glavarstvo, ker se Bombig smeje papirnate-mu ropotanju, glavarstvo naj sedaj napravi reu na izvoznem trgu, samo vrli poslanci se bolj vrle S. L. S., za katero je slovensko ljudstvo, ti pa se ne smejo nič vtikati v te reči. Zakaj so jih volili? Poslanci, ki imate mandate iz Goriške okoličice, in vrhni ljubijenec naroda, kje ste vendar, zakaj se obojavljate, iti pomagat bednemu okoličanu?! Skočite k svojim laškim zaveznikom, ki so gospodarji nad izvoznim trgov, in odpravite neznosne razmere! Čekanje po papirju klerikalnih listov je že prenemno. — Kaj pa vendar pravijo voljci S. L. S. iz Goriške okoličice? Zveza, tista zveza v deželnem zboru je čudna reč, samo za škodo Slovincu; dobre strani doslej še ni pokazala.

»Novi Čas« se je v svoji veliki krščanski ljubezni do bližnjega tudi moral obregnuti ob pesnika Aškerca ter predočiti svojim bravcem njegovo trpljenje pred smrtjo: Kako je dajal strašne glasove od sebe in kako strašno je kričal, da je postrežnice groza pretresala. — Aškerca je bil zadet od kapi na možgane. Naj vpraša pisec »Novega Časa« zdravnika, saj ga ima blizu, pa mu bo povedal, da je tako kričanje pri bolnikih, zadetih od kapi na možgane, nekaj pogostega; to je posledica pritiska na možgane. Če zadene visokega cerkvenega dostojanstvenika kap na možgane, se mu bo ravno tako godilo, kakor se je od klerikalca v tako obsovanem Aškerca. — Pa seveda klerikalci imajo posebne namene s takim pripovedovanjem.

Župnik v Ročah, Miklavž Kocjančič, je upokojen. Prepeljali so ga na opazovalnico k usmiljenim bratom v Gorico.

»Noritia«. — Še vedno norijo. Sedaj se je oglašil tak norec v »Piccolu« pa razlaga, da Gorica se imenuje »Noritia«, katero ime so jej dali »i popoli Norici«, ko so šli v Italijo. — Kak strah pred lepim slovenskim imenom Gorica! Pa ne pomaga nič. Gorica je slovenskega izvira; vsako drugo razlaganje je velikanska neumnost. — Tisti razlagatelj v »Piccolu« pa že mora biti doma iz kake »Noricije«; drugače bi tako neumno ne govoril.

»Primorski List« je falotski list, katera ne sram, zagnati se celo v človeka na mrtvaškem odru ali v svežem grobu. V Komnu je umrl miren in dober mož, vpokojeni učitelj-voditelj Pelicon. »Prim. List« je priobčil o njegovi smrti tako tendenciozno poročilo: »Gospod »Sokol« ki pevovodja v Komnu, vpokojeni učitelj Fr. Pelizzon je umrl nagle smrti vsled mrtvo-uda. V torek so ga »Sokol« slovesno spravili k večnemu počitku.« — Tako piše list, ki ima križ na čelu in ki se bje po prsih, da je najbolj katoliški list, tako piše list, za katerim stoji katoliški duhovnik! Sramota!

Starostrujarskemu »Prim. Listu« se ne godi preveč dobro, ker ga preganjajo novostrujarji. Kmečkih zvez glasilo je »Novi Čas«. »Prim. Listu« so ostali le še koloni. Kadar ti reveži spoznajo, kako jih farba, vržejo na gnoj to cumjo. »Prim. List« naj le bo ponižen in naj pusti »Sočo« na miru, ker propasti utegne on in ne »Soča«. Duhovniki ga odpovedujejo po vrsti in novostrujarji delajo na vse kriplje, da ga čim prej uničijo... Drugega tudi ni vreden.

Slov. Čitalnica v Gorici opusti svoj za nedeljo, 16. t. m., naznanjeni izlet na Sv. Genro in ga priredi prihodnjo nedeljo t. j. 23. VI., na Trstelj. Tega dne bo veliko slavlje na čast Gregorčiču na Gra-

dišču in to priliko porabijo Čitalničarji, da zlete na najvišji vrh Krasa, Vabljeni in dobrodošli so pa tudi nečlani; tura ni strma in pdeleži se je lahko vsakdo, ki ima le kolčjak dobre noge. Odhod z državnega kolodvora ob 5'40 zj. do Prvačine, odtod čez Trstelj na Gradišče k Gregorčičevi slavnosti kjer bo tudi kosilo. Druge članke, ki bi se ne udeležili tega izleta, vabi odbor, da pridejo v kolikor mogoče največjem številu na slavlje in skažejo s tem čast največjemu goriškemu pesniku.

V Medani so farbali v nedeljo uboge kolone. Sprejeli so resolucijo, da se morajo vsi koloni naročiti na Prim. list in vladaj naj najde sredstvo, da se kolonstvo polagoma odpravi. To je vse. Včasih so pravili kolonom, da bo kolonsko vprašanje hitro rešeno, sedaj pa pravijo, da naj vlada še le išče in najde sredstvo za rešitev. Tačas koloni pa lahko čitajo »Prim. list«. No, dolgo ga lahko čitajo, če bodo poslušali S. L. S.

Volkovi na Kanalskem. — Dva volkova sta se baje pokazala v Kanalskih hribih. Tako pravijo klerikalci v »Pr. listu«, ki zahtevajo, naj glavarstvo poskrbi, da se volkova prepodita iz kanalskih hribov, da ne raztrgata čred po planinah. Pa so pametni ti klerikalci: prepodi naj se volkove, pravijo. Zakaj prepodi — ustrelijo naj jih! Kaj imajo ti klerikalci tako malo bratoljubja, da privoščijo drugim volkove in škodo? — Pa so še druge vrste volkovi po Kanalskem, odeti v krščanski plašč, ki trgajo črede po 12 in še več od sto...

Lanska suša v Gorici. — Slavni magistrat goriški se je potrudil, da se je konstatirala škoda, nastala v Goriškem mestu za časa lanske suše. Znaša po mestnih okrajih: Grafenberg K 1167,22, Pris. va K 807,87, Staragora K 447,18, Baronovišče K 405,68. Magistrat razglša to sedaj — pred občinskimi volitvami!

Zgorelo je v gradeških lagunah 7 ribiških koč; zgorele so mreže, perilo, obleka, tako da je škoda precejšnja. Prebivalci so se rešili.

Totedenska številka »Slov. Ilustr. Tednika« vsebuje: Ital. turška vojska; Premagani Turki na otoku Rodus odlagajo orožje Italijanom; planinski kralj — pohorski kmet Fr. Zvajgar; petdesetletnici Praškega Sokola (4 siike); pri požaru v Tomačevem poškodovani gasilci v bolnišnici; požar v Št. Jurju pri Kranju; pogreb 84 letnega Radeckega veterana Petra Zmuderl v Trbegovcih pri Sv. Jurju ob Ščavnici; lončarji pri Sv. Duhu na Stari gori itd. **Sokolci, ta številka mora posebno Vas zanimati naročite se na Ilustrovani Tednik in razširjajte ga!** Slika Antona Aškerca 63/47 cm veliko, dvo-barvno izda »Slov. Ilustrovani Tednik« in jo dobe naročniki brezplačno. Naročite se na »Slov. Ilustrovani Tednik«.

Sokolski vestnik.

Slovenski vodnik po Pragi izide v založbi dr. E. Gregra in sina okoli 20. t. m., na kar slovenske udeležnike sokoškega zleta že sedaj opozarjamo.

Goriška Sokolska Župa, K zletu v Prago. Brate in sestre, ki se udeležijo zleta v Prago, opozarjamo na dopis Slov. Krožka iz Prage, ki nam naznanja, da smo Slovenci oddeljeni v hotel Adrija, Vaclavsko nam. Ker se pri preobitem številu tujcev v Pragi lahko pripeti, da bi bilo treba iskati kosil, katerih bi niti ne mogli dobiti, nam Slov. sok. krožek preskrbi in zagotovi kosila za 1'40 na dan v omenjenem hotelu. V ta namen je treba vpslati Gor. Sok. Župi zneske za kosila do 20. t. m. Na poznejša naročila se ne bo oziralo.

Vsesokolski zlet v Pragi. — Vspored slavnosti dne 16. t. m. Ob 4. nastop Srednočeške S. Župe. Telovadijo člani in članice. Za njimi prvič Maraton. Maraton je velika živa slika, ki ima namen pokazati povratek zmagovalcev pri Maratonu in slavnosti v Atenah v proslavo sijajne zmage nad Perzijanci. Slika bo kolikor mogoče posneta po starodavnih grških prireditvah.

Naše naučno ministerstvo je imenovalo kot svojega zastopnika na zletu prof. češke univerze Dr. I. M. Janošik-a, rusko naučno ministerstvo Ščerjakova.

Zveza ognjegaških društev na Češkem je dala na razpolago svoje članstvo za reditelje pri sprevedu.

Posebni vlak v Prago odide iz Ljubljane dne 26. 6. in pride na Jesenice ob 5.59 pop. V Prago pride ob 11'42 dop. dne 27. 6.

Vozne cene iz Jesenic do Prage so: II. razred 49 K, III. r. K 30'20. Vsak udeleženec le lahko vrne s poljubnim vlakom po isti progi tekom 30 dni.

Natančnejša pojasnila slede.

II. zlet »Tržaške Sokolske Župe« in proslava tridesetletnice »Sokola« v Trstu se vrši dne 16. junija na Opčinah. Spored: V nedeljo ob 5. uri zjutraj teknovalna telovadba. Ob 8. predpoldne začetek izkušnje za popoldanski nastop. Ob polštirih popoldne izpredov. Zbirališče ob 3. uri pri Obelisku. Po izpredovu pozdrav. Ob polpetih začetek javne telovadbe: 1. Vaje s šibicami ženskega naraščaja. 2. Proste vaje moškega naraščaja. 3. Proste vaje članic na orodju. 4. Telovadba članstva »Tržaške Sokolske Župe«. 5. Telovadba gostov in vzornih vrst. 6. Proste vaje članstva. Po javni telovadbi ljudska veselica na slavnostnem prostoru. — Prosta zabava, petje, godba, pes., paviljoni, umetni ognji, srečolov itd. Pri javni telovadbi svira godba c. in kr. pešpolka št. 19, pri izpredovu in plesu pa godba N. D. O. Vstopnina: na veselilni prostor 60 stot. Sedeži na tribunah: I. vrsta 2 kroni, vse ostale vrste po 1 K 50 stot., sedeži v priltičju 1 krono, stojšča na tribunah 60 stotink.

MOJA STARA

izkušnja je in ostane, da je najboljšo sredstvo za odpravo poletnih izpahljajev, za doseg, za ohranitev nežne in mehke kože ter bele polti lijlna mlečnato mlo. Znamka konjček tvrdke Bergman & Co., Tetschen n/E. Komad stane 80 vin. in se dobiva v vseh lekarnah, mirodlinicah, parfumerijah in podobnih trgovinah. Bergmanova lijlna krema »Manera« slovi radi tega, ker se dobi po uporabi iste jako nežne in bele roke. I tuba stane 70 vin. Dobiva se povsod.

Zveza narodnih društev.

Pevsko in bralno društvo »Draga« v Svetem pri Komnu priredi v nedeljo 16. t. m. na prostorih g. I. Della Schiava veselico z zanimivim vspremem: godba, petje, burka. Veselici sledi ples.

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

Občni zbor »Kmečke posojilnice in hranilnice v Vrtovinu« se vrši dne 29. VI. 1912. ob 9. uri predp. v prostorih g. Hen. Čermelja v Vrtovinu h. št. 112 s sledečim sporedom: I. Potrjenje letnega računa za l. 1911. II. Sprememba pravil. III. Volitev nadzorstva. IV. Čitanje rezijskega poročila. V. Slučajnosti. Načelstvo.

Kmečka posojilnica in hranilnica v Šmarju pri Ajdovščini bo imela dne 26. t. m. ob 3. pop. svoj redni občni zbor z vsprememom po pravih.

Sklep šolskega leta obrtno-nadaljevalne šole v Solkanu bo dne 30. t. m. ob 11. dopoldne v šolskem poslopiju. Sklepu sledi razstava letnih izdelkov.

Moll-ov Seidlitz-prašek

je za na žolodcu trpado neprekosljivo sredstvo katero ima prednost pred vsimi drugimi dražljivimi čistil. kroglicami in grandicami.

Cena orig. škatlje K 2.—
Ponarejanje se sodniško zasleduje.

Mollo-vo Franc. žganje in sol

za ribanje života. — Bolečino lajšujoče in okrepljajoče stanozno sredstvo proti trganju in prehlajenja vsake vrste.

Orig. steklenica K 2.—
Na prodaj po vseh lekarnah in mirodlinicah. Glavna lekarna A. MOLL, c. in kr. svorni založnik, Dunaj, Tuschlauben 9.
Zaloga v Gorici v lekarni: A. Gironcoli, G. Cristofoletti.

Goriška kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici priredi pri artilerijski vojašnici, gostilna Krek, v nedeljo, dne 23. junija t. l. ob 3. uri pop. cestno dirko Gorica-Miren-Gorica v štiri oddelkih za 12 nagrad. Vse nagrade cestne dirke spremilja v ta

namen izdelani diplom. Prvi došli društveni dirkač dobi še posebej svilnat trak z napisom. Vrši se tudi polževa dirka, javni ples in srečkanje za nov velik sijalni stroj na stojalu. Pri veselici in plesu svira orkester iz Kozane. Listki za ples 3 po 40 v. K obilni udeležbi ujudno vabi odbor.

Politični pregled.

Iz poslanske zbornice. — 13. t. m. so pridno delovali razni odseki. Rusini so delali obstrukcijo, hoteč prisiliti vlado in Poljake, da bodo popustljivejši glede zahtev Rusinov, zlasti glede univerze. V proračunskem in brambnem odseku so obstruirali z dolgimi govori, poslanec Baczynski je govoril 13 ur; od pol 11. zvečer do 11.40 zjutraj. Dosegel je rekord. Rusini pa so zmagali, zmanjša se čakalna doba za univerzo od 10. na 6 let; obljubljen je, da se postavi vseučilišče v Lyovu.

Kunetička izvoljena. — V Mladi Boleslavi je izvoljena za poslanko češkega dež. zbora mladočeška kandidatinja Vikova Kunetička. Namestništvo jej najbrže ne izda certifikata gledé na volilni zakon, ali končno besedo bo imela upravna sodnja.

Čuvaj zapira dljake. — Baje so prigrali sedaj v zapore celo nekaj srednješolcev z dežele, ki naj bi bili v kakj zvezi z znanim atentatom. V zagrebškem mestu morajo odložiti v roke oblasti v treh dneh vsi orožje kakoršnokoli imajo; prodajalci orožja morajo podati točen seznam o zalogi.

Vojna med Turčijo in Italijo.

Razno.

V Egejskem morju je vse mirno še, čuje pa se, da nameravajo Italijani zasesti zopet nekatere otoke. — Iz Libije poročajo o bojih pri Homsu in pri Lebdi; padlo je baje obilo Turkov in Arabcev. — Italijanski izgnanci se še izseljujejo.

Razne vesti.

Radi ponarejanja denarja sta bila na zatožni klopi pred poroto v Trstu Jos. Škabar in Alojzij Kert. Škabar je trdil, da je napravil le za šalo en komad 5 kron, ali da se mu ni posrečilo; potem je razbil modele. Obtožen je bil tudi, da je nagoval dva druga, naj mu pomagata pri izdelovanju. Kert je oproščen, Škabar pa je obsojen na 1 leto ječe.

»Kepeniški stotnik«. Te dni so pisali listi, da je umrl V. Voigt, slavni čevljar, znan pod imenom »Kepeniški stotnik«, ki je bil leta 1906. oblekel obleko stotnika, vzal s seboj vojaške ter dobil od župana mesta Kepenik zahtevani denar. Obsojen je bil na 4 leta ječe. Cel svet se je smejal in Voigt je dobil lepe svote, od katerih dobro živi, kajti Voigt v resnici ni še umrl.

Dalje na 4. strani.

Poslano*)

Razpisa se govoriča, češ da namerava »Kmečka banka« v Gorici likvidirati. Spravlja se to v zvezo s snovanjem »Goriške banke«. Nameni take govorice so prozorni.

Podpisano načelstvo »Kmečke banke« izjavlja, da niti najmanje ne misli na likvidacijo, ker za to nima povoda; nasprotno, namerava delokrog »Kmečke banke« razširiti.

V GORICI, dne 13. junija 1912.

Načelstvo »Kmečke banke« reg. zadr. z omej. zav. v Gorici.

Dr. Franko, predsednik, **Iva Saunig,** podpredsednik.

Anton Klančič, **Matija Rutar,** **Ignacij Križmar,** odborniki.

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

Zrakoplovec Vidmar v Ljubljani. — Tržaški zrakoplovec Vidmar se nahaja v Ljubljani ter napravi jutri proti večeru javni vzlet z vojaškega vežbališča. V četrtek popoldne okoli 5. ure je napravil poskusni vzlet ter je krasno plul nad Ljubljano in ljubljanskim gradom.

Zrakoplovna pošta. — V Franko brodu že imajo zrakoplovno pošto. Poštni zrakoplov »Schwabens« je v raznih krajih oddal pošto in sprejel novo. V Mainzu je oddal 115.000 razglednic.

Hazardni igralci na Dunaju. — Policija je prišla ponoči v kavarni Ortner v Praterju 35 hazardnih igralcev. Prejšnje noči je pri igralcih »kibiciral« policijski komisar dr. Friedl, igralcem neznan seveda. Med igralci sta bila tudi dva nevarna tatova, katera je policija že dolgo časa iskala.

Spomenik carju-osvoboditelju Aleksandru III. so odkrili v Moskvi. Navoč je bil tudi car. Izdane so bile velike varnostne odredbe in prepovedani so bili tudi poleti zrakoplovov.

Velik konkurz. — Tovarna za čevlje Kiem-Müller v Kromerizu je ustavila plačila. Pasiva znašajo 300.000 K.

Pred očmi svoje žene se je ustrelil v Rimu slikar Rosetti, ko je podpisal zapisnik o ločitvi zakona.

12 milijonov je zapustil svojim uradnikom. — V Moskvi je umrl, industrijalec Hinkel, ki je zapustil svoje premoženje 12 milijonov K uradnikom, ki so bili pri podjetju uslužbeni najmanj 5 let; onim pod 5 let službe se je razdelilo 100.000 rubljev.

New-York šteje šest in pol milijona ljudi. V zadnjih 10 letih se je pomnožilo prebivalstvo za 40 odstotkov.

Vulkan Katmaja je pričel bruhati in je zasul 7 ribiških vasi; 200 oseb je mrtvih. V okolici je bila 14 ur tema.

Avstrijsko vojno zračno brodogradje. — Kakor poročajo dunajski listi, je naročila avstrijska vojna uprava 14 aeroplanov v neki domači tovarni.

Tri trgovce z dekleti so aretirali v Lvovu. Imeli so jako razvito trgovino z dekleti. Prišejo se Beispiel, Wieser in Gunsberg. Napravili so tako, da so se večinoma poročili s svojimi žrtvami; potem pa odšli v orientalska mesta in tam prodali svoje žene v tolerančne hiše; dobivali so za nje do 3000 K.

Svojo ženo je ubil s sekuro agent Rupprecht Reiner. V Lincu je bil pred poroto obsojen na smrt.

Več dunajskih obrtnikov napravi studijsko potovanje v Bosno in Hercegovino. Iskat počitje dobrih odjemalcev.

Male loterije vlada že odpravlja. Ko je v Mostju umrla kolektantinja Gellner, loterije niso več razpisali.

Nesreča. — Snažil je v tovarni na Rebrci pri Železni Kapli neki delavec veliki kotel. Da bi bolje videl, je uporabil vzlic prepovedi električno luč namesto sveče. Prišel je tako v dotiko z električ-

nim tokom, ki ga je omamilo. Da bi mu pomagal, je zlezel neki delavec v kotel, a je tako nesrečno prijel za električno napeljavno, da ga je tok na mestu ubil. Njegov tovariš in še neki tretji delavec, ki je prhitel na pomoč, sta izven nevarnosti.

Odprava napitnih po hotelih. — Veliko hotelov namerava letos urediti vprašanje o odpravi napitnih, da se bodo zaračunale v hotelskem računu tudi napitnine.

Lahi prijel avstrijskega častnika. — V Pontebi so Lahi aretirali v neki pivnici nekoga avstrijskega topničarskega častnika, ki je prišel iz Celovca. Sodijo, da si je hotel ogledati laške utrbe v Studeni. Odpeljali so ga v Videm, da uvedejo proti njemu preiskavo zaradi volunstva. Častnik je baje iz Ljubljane.

Književnost.

Omladina, 3. in 4. številka. Vsebina: Epigonska dekadenca, Albin Ogris: O pragmatizmu in pragmatizmi, Lavo Čermelj: Ali naj napravijo slovenski filozofi izpit za laški učni jezik?, Maske in profili. XI. A. Ogris: Paul Caudel, Dr. R. Hennig: Panamski prekop in njegova bodočnost, Dril: Slovenska utopija. Slovensko dijaštvo, Srednješolski vestnik, Književnost in umetnost, Razno, Pregled revij.

Malí oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vln. Ako je oglas obsejnejši se računa za vsako besedo 3 vln. **Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike.** Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deseti (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Stavbišča za tri navadne hiše z malimi vrtičem so na prodaj pod Kostanjevico pred tunelom. Cena prav zmerna. Poizvedbe v Goriški Tiskarni.

Slovenska šivilja se priporoča cenjenim damam in gospicam. — Izdeluje obleke in kostume po najnovejši modi Jospina Bregantič, ulica Caserma št. 5, III. nad.

Za birmo!

Vkupite lepo in trpežno blago po znižanih cenah pri domači tvrdki

Ivančič & Kurinčič
GORICA

Gosposka ulica št. 11.

Važno!

Velika izbira palčolanov, solčnikov, svil. trakov itd.

ZAHVALA.

Povodom prebitke izgube našega nad vse ljubljene strica, gosp.

Jakoba Velikonja,

nadučitelja v p.

nam je došlo toliko dokazov iskrenega sočutja, da se čutimo dolžne izreči javno zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom.

Posebno zahvalo izrekamo sl. učiteljstvu, gg. profesorjem, sl. uradništvu, šolski mladini, gg. pevcem za ginjačo pesje, darovateljem krasnih vencev in vsem dragim sovaščanom za obilo spremstvo na zadnji poti. Bog plačaj vsem stotero.

Sv. LUCIJA, dne 14. junija 1912.

Anton, Franc in Karol Manfreda.

Rogaški

Najmočnejši prirodni vrelec magnezijoglauberske soli.
Zaloga: A. Seppenhofer - Gorica.

Kdor hoče imeti pristno angleško blago za obleke, naj se obrne na krojaškega mojstra

Antona Krušič

Gorica

Corso Franc Josip št. 39 ali pa na Tržaški ulici št. 16.

Izdeluje se vsakovrstne obleke od najfinije vrste do navadne, za vsaki stan in za vsak letni čas.

Uzorci na razpolago.

Dražba manufakturnega blaga:

Dne 29. t. m. (dan sv. Petra in Pavla — semurji dan v Tomaju) se bo vršila v Tomaju, v gostilni Černe biš. št. 10, ob 9. uri predp. dražba raznega manufakturnega blaga v cenli vrednosti 2853 K, spadajočega h konkurzni masi Ignaca Žvah, bivšega krojača v Tomaju.

C. kr. notar Dr. Rumer, konkurzni upravitelj.

Od 1878! Povsod priznana slovito in priljubljeno domače zdravilo. — Pri večjih naročilih izdaten popust.

Lekarnarja A. THIERRY-ja BALSAM

Samo pravi z zeleno redovnico kot varstveno znamko.

Proti vsakemu ponorejanju, posnemanju in zopetni prodaji drugih balzamov pod dvomljivo znamko, se sodniško postopa in strogo kaznuje. Nedvomljivo zdravstvenega učinka pri vseh obolenostih soplnih organov, kašlju, bruhanju, hripavosti, bolečinah v prsih, na pljučih, sprejeto pri influenci, obolenosti na želodcu, vnetju jeter in ledic, slabi prebavi, zaprtju, zobobolu in obolenosti v ustih, urganju po kaših, pri opeklinah, izpuščaji itd. je edino imenovani balzam 19/2 ali 6/1 i vel. posebna steklenica K 58.

Lekarnarja A. THIERRY-JA

samo pravo CENTIFOLJINO MAZILLO zanesljivo gotovega učinka tudi pri starih ranah pri opeklinah, oteklosti, ponorečenju in vnetju gnojivah, odstrani iz trupa vse tuje tvarine in prepreči večkrat nepotrebne operacije. Zdravilno tudi pri zastarelih ranah itd. 2 škatli 3-60.

ZALOGA: Farma pri Angelju varhu A. Thierry-ja Pregrada pri Rogatcu. Dobi se v lekarnah — Na debelo po med. mirodinihah.

Podružnica „Ljubljanske kreditne banke“ v GORICI

— se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. — Vloge na knjižice obrestuje po 4 1/2%, vloge v tekočem računu po dogovoru.

Centrala v Ljubljani.

— Rezervni zaklad K 800.000. —

PODRUŽNICE: Celje, Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

— Delniška glavica K 8.000.000. —